

Chương II

XÃ HỘI CỔ ĐẠI

Bài 3

CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG ĐÔNG

BÀI TẬP 1. Hãy khoanh tròn chữ cái trước ý trả lời đúng.

1. Xã hội có giai cấp đầu tiên được hình thành trên cơ sở
A. thị tộc. C. liên minh bộ lạc.
B. bộ lạc. D. công xã nguyên thuỷ.
2. Các quốc gia cổ đại đầu tiên được hình thành ở
A. lưu vực các dòng sông lớn ở châu Mĩ.
B. vùng ven biển Địa Trung Hải, nơi có điều kiện giao lưu, phát triển kinh tế.
C. lưu vực các dòng sông lớn ở châu Á, châu Phi.
D. tất cả các khu vực trên.
3. Các quốc gia cổ đại phương Đông hình thành sớm trên cơ sở những điều kiện tự nhiên thuận lợi là
A. đất phù sa ven sông màu mỡ, mềm xốp rất dễ canh tác.
B. lượng mưa phân bố đều đặn theo mùa.
C. có khí hậu nóng ẩm, phù hợp cho việc gieo trồng.
D. tất cả các ý trên.
4. Cư dân cổ đại phương Đông sống chủ yếu bằng nghề
A. trồng trọt. C. thủ công.
B. chăn nuôi. D. buôn bán.
5. Điều kiện tự nhiên và phương thức kinh tế đã gắn bó cư dân cổ bằng công việc gì ?
A. Sản xuất nông nghiệp, trị thuỷ, làm thuỷ lợi. C. Buôn bán đường xa.
B. Chăn nuôi đại gia súc. D. Sản xuất thủ công nghiệp.
6. Các tầng lớp chính trong xã hội cổ đại phương Đông là
A. vua, quý tộc, quan lại, nông dân công xã.
B. vua, quý tộc, nô lệ.
C. chủ nô, nông dân tự do, nô lệ.
D. quý tộc, nông dân công xã, nô lệ.

7. Ý nào sau đây không phải là đặc điểm của nô lệ ở phương Đông thời cổ đại ?
- A. Là tù binh chiến tranh hay những nông dân công xã không trả được nợ hoặc bị phạm tội.
  - B. Chuyên làm việc nặng nhọc và hầu hạ tầng lớp quý tộc.
  - C. Được coi là "công cụ biết nói".
  - D. Không phải là lực lượng sản xuất chính trong xã hội.
8. Lực lượng sản xuất chính trong xã hội cổ đại phương Đông là
- A. nông dân công xã.
  - B. nô lệ.
  - C. thợ thủ công.
  - D. thương nhân.
9. Nguyên nhân chính dẫn đến sự liên kết hình thành nên quốc gia cổ đại phương Đông là
- A. nhu cầu trị thuỷ và xây dựng các công trình thuỷ lợi.
  - B. nhu cầu tự vệ, chống các thế lực xâm lăng từ bên ngoài.
  - C. nhu cầu phát triển kinh tế.
  - D. tất cả các ý trên đều đúng.
10. Nhà nước phương Đông cổ đại mang bản chất của
- A. nhà nước độc tài quân sự.
  - B. nhà nước chuyên chế cổ đại.
  - C. nhà nước quân chủ chuyên chế tập quyền.
  - D. nhà nước dân chủ chủ nô.
11. Đúng đắn nhà nước cổ đại phương Đông là
- A. hội đồng quý tộc.
  - B. vua.
  - C. hội đồng nhàn dân.
  - D. tộc trưởng.
12. Vua ở phương Đông được coi là
- A. đại diện cho thần thánh dưới trần gian.
  - B. người chủ tối cao của đất nước.
  - C. người có quyền quyết định mọi chính sách và công việc.
  - D. tất cả các ý trên đều đúng.
13. Giúp việc cho vua là
- A. Thủ tướng.
  - B. Vidia.
  - C. bộ máy hành chính quan liêu.
  - D. Hội đồng quý tộc.
14. Ý nào sau đây không phản ánh đúng đặc điểm của nhà nước chuyên chế cổ đại ?
- A. Xuất hiện lần đầu tiên trong lịch sử.
  - B. Do vua đứng đầu, có quyền lực tối cao.
  - C. Giúp việc cho vua là bộ máy hành chính quan liêu.
  - D. Nho giáo là hệ tư tưởng chính thống.

- 15.** Thiên văn học và lịch ra đời nhằm mục đích chính là
- A. phục vụ cho việc cúng tế các vị thần linh.
  - B. thỏa mãn nhu cầu muốn tìm hiểu, khám phá của con người.
  - C. phục vụ sản xuất nông nghiệp.
  - D. cả A, B, C đều đúng.
- 16.** Chữ viết ra đời không nhằm
- A. ghi chép và lưu giữ những gì đã diễn ra.
  - B. trao đổi thu từ giao dịch.
  - C. điều hành các công việc hành chính.
  - D. phục vụ cúng tế các vị thần linh.
- 17.** Người phương Đông cổ đại đã sáng tạo ra nhiều loại chữ, ngoại trừ
- A. chữ tượng hình.
  - B. chữ tượng ý.
  - C. hệ chữ cái A, B, C.
  - D. chữ giáp cốt.
- 18.** Hạn chế lớn nhất của chữ viết của người phương Đông là
- A. chữ có quá nhiều hình, nét, kí hiệu.
  - B. khả năng phổ biến bị hạn chế.
  - C. chất liệu để viết chữ rất khó tìm.
  - D. ý A và B đúng.
- 19.** Người phương Đông sáng tạo toán học là do nhu cầu
- A. tính toán lại diện tích ruộng đất sau mỗi mùa nước ngập.
  - B. tính toán trong xây dựng.
  - C. tính toán các khoản nợ nần.
  - D. cả A, B, C đều đúng.
- 20.** Chữ số Arập mà ta dùng ngày nay là thành tựu của người nước nào ?
- A. Ai Cập.
  - B. Luông Hà.
  - C. La Mã.
  - D. Ấn Độ.
- 21.** Kim tự tháp là thành tựu kiến trúc của cư dân cổ nào ?
- A. Ai Cập.
  - B. Trung Quốc.
  - C. Ấn Độ.
  - D. Luông Hà.
- 22.** Kim tự tháp được xây dựng nhằm mục đích gì ?
- A. Là nơi ở của pharaôn.
  - B. Là nơi hội họp của nhà nước.
  - C. Là đền thờ các vị thần.
  - D. Là lăng mộ của pharaôn.
- 23.** Ý nào sau đây nhận xét đúng nhất về nền văn hóa cổ đại phương Đông ?
- A. Là cái nôi của nền văn minh nhân loại.
  - B. Có nhiều đóng góp cho nhân loại về chữ viết và toán học,...
  - C. Thể hiện rõ tính tập quyền, chuyên chế của nhà nước cổ đại phương Đông.
  - D. Tất cả các ý trên đều đúng.

BÀI TẬP 2. Hãy lựa chọn rồi điền từ hoặc cụm từ cho trước dưới đây vào chỗ chấm (...) cho phù hợp với nội dung lịch sử.

- a. sông Ấn ; b. Trung Quốc ; c. II TCN ; d. lưu vực Lưỡng Hà ; e. 3 200 năm TCN ;
g. Ai Cập cổ đại ; h. IV ; i. sông Hằng ; k. Việt Nam.

1. Khoảng ..... , bên dòng sông Nin đã hình thành Nhà nước .....
2. Khoảng thiên niên kỷ ..... TCN, ở ..... (sông Tigora và Ophorát) đã hình thành hàng chục nước nhỏ của người Sume.
3. Khoảng thiên niên kỷ ..... , trên lưu vực....., ... đã hình thành các quốc gia Ấn Độ cổ đại.
4. Khoảng cuối thế kỷ XXI TCN, xã hội có giai cấp và nhà nước đã hình thành ở .....

BÀI TẬP 3. Hãy vẽ sơ đồ thể hiện cơ cấu xã hội cổ đại phương Đông và nêu nhận xét về địa vị của từng tầng lớp trong sơ đồ đó.

BÀI TẬP 4. Vì sao cư dân trên lưu vực các dòng sông lớn ở châu Á, châu Phi có thể sớm phát triển lên xã hội có giai cấp và nhà nước ? Đặc điểm kinh tế của vùng này là gì ?

.....
.....
.....
.....
.....

BÀI TẬP 5. Tại sao trong các bộ luật của nhà nước cổ đại phương Đông có nhiều điều khoản liên quan đến công tác thuỷ lợi và quy định hình phạt rất nặng đối với những ai vi phạm đến các điều khoản này ?

.....
.....
.....
.....

BÀI TẬP 6. Hãy trình bày những nét lớn về xã hội cổ đại phương Đông.

BÀI TẬP 7. Thế nào là chế độ chuyên chế cổ đại ? (lấy ví dụ từ các nước phương Đông cổ đại tiêu biểu để chứng minh)

BÀI TẬP 8. Cư dân cổ đại phương Đông đã có đóng góp gì cho nền văn hóa nhân loại?